

Informatienota

Datum raadsvergadering	:	25 maart 2025
Registratienummer	:	GZDGWB/1873840
Informatienummer	:	IN022
Portefeuillehouder	:	Joke van Vrouwerff
Bijlage(n)	:	1. Verkenning SMR-inpassing Provincie Gelderland 2025 2. Beantwoording vragen van de raad SMR's in West Betuwe
Onderwerp	:	Verkenning SMR-inpassing Provincie Gelderland 2025

Onderwerp

Verkenning SMR-inpassing Provincie Gelderland 2025

Kennisnemen van

De verkenning SMR-inpassing Provincie Gelderland 2025 en de boodschap hierover vanuit het college.

Inleiding

Afgelopen week hebben wij de verkenning SMR-inpassing Provincie Gelderland 2025 ontvangen. In deze verkenning heeft de provincie vier mogelijk geschikte regio's gevonden voor een kleine modulaire kernreactor (SMR). De gemeente West Betuwe valt binnen een van deze zoeklocaties. 4 oktober 2024 zijn de Gelderse Energiewethouders mondeling geïnformeerd door de provincie over het voorgenomen proces rondom SMR's. Hier is niet gesproken over het benoemen van zoeklocaties. Op 20 december 2024 hebben de Gelderse Energiewethouders (niet het college) een email ontvangen met de informatie dat de 'verkenning inpassing SMR' begin dit jaar afgerond zou worden.

Op 21 februari zijn er, naar aanleiding van een krantenartikel, raadsvragen vanuit de VVD-fractie binnengekomen over dit onderwerp. De antwoorden op deze vragen zijn verwerkt in deze raadsinformatienota.

Kernboodschap

De provincie Gelderland heeft een verkenning uitgevoerd naar de mogelijke plaatsing van een kleine modulaire kernreactor (SMR) in de provincie. Hieruit zijn vier regio's naar voren gekomen. West Betuwe is een van deze regio's. Op dit moment heeft deze verkenning geen directe gevolgen voor de gemeente. Wel is het belangrijk om de ontwikkelingen te volgen.

De gemeente West Betuwe was pas sinds 18 februari op de hoogte van deze verkenning, nadat de berichtgeving via verkeerde kanalen was verlopen. Het college is verrast dat door de provincie onverwachts een claim is gelegd op het grondgebied van West Betuwe. Daar zijn we op tegen. Het college is primair geen voorstander van kernenergie in de regio en blijft in contact met de provincie om zorgen over veiligheid, milieu en maatschappelijk draagvlak te uiten. Er wordt verwacht dat er voor 2035 geen concrete ontwikkelingen zullen plaatsvinden.

Verkenning SMR-inpassing provincie Gelderland , een korte samenvatting.

Een SMR is een kleine modulaire kernreactor die kernenergie omzet in elektriciteit, warmte en waterstof. Er zijn drie verschillende categorieën SMR's die de grootte en het vermogen van de reactor aangeven.

Samenvatting en conclusie van de verkenning

Het Gelderse college van Gedeputeerde Staten wil kernenergie bevorderen, met name met gebruik van SMR's. Op 10 juli 2024 is er een [Gelders actieplan Kleine modulaire kernreactoren](#) vastgesteld. Dit actieplan was de aanleiding voor de verkenning naar geschikte locaties voor een SMR. De verkenning kijkt met name naar de mogelijkheid om een SMR te koppelen aan de sector 'Industrie & bedrijven', gezien de grote energievraag van deze sector.

De meest bepalende factor in dit rapport voor het plaatsen van een SMR is voldoende koelcapaciteit om restwarmte af te voeren. De Waal lijkt geschikt voor het koelen van zowel kleinere als grotere SMR's. Naast koelcapaciteit is er ook gekeken naar de ingeschatte vraag naar elektriciteit, warmte en waterstof in 2050 in de regio's. Op basis hiervan heeft de provincie vier mogelijke regio's uitgekozen: 1. Arnhem-Nijmegen, 2. Rivierenland, 3. IJssel-Zuid, en 4. Randmeren. Er is geen tot weinig rekening gehouden met de andere bepalende factoren. Voor een meer specifieke locatie worden later de andere eisen en voorwaarden beschouwd.

In deze verkenning heeft de provincie Gelderland verschillende geschikte gebieden gevonden voor een SMR. De kernen die in de zoekgebieden liggen zijn: Tuil, Haaften, Waardenburg, Neerijnen, Varik en Ophemert. Op dit moment hebben de uitkomsten van het rapport nog geen directe impact op de gemeente West Betuwe. Wel is het van belang dat wij als gemeente goed op de hoogte blijven van de ontwikkelingen en mogelijke alternatieven. Dit uitgangspunt staat ook in de omgevingsvisie van gemeente West Betuwe.

De verkenning van SMR's binnen provincie Gelderland staat nog in de kinderschoenen. Daarbij zijn er in verband met het verkennende aspect van dit onderzoek, nog veel zaken onduidelijk. Denk hierbij aan de milieueffecten voor de omgeving, veiligheid, rendabiliteit, maar ook de grondspecificaties en de inpassing in regionale en nationale visies en strategieën. Met andere woorden: deze verkenning en de ontwikkelingen op het gebied van SMR's wordt pas echt relevant voor de gemeente West Betuwe zodra de andere factoren ook meegenomen zijn. Daarnaast moeten er eerst concrete initiatieven aangekondigd worden. Dat is nu nog niet het geval.

Belangrijk om te benoemen: De gemeente is, vanuit wet en regelgeving, het bevoegd gezag voor de meeste nucleaire installaties, waaronder kleine modulaire reactoren (SMR's). De mogelijkheid om de bouw van een SMR in gemeente West Betuwe eventueel tegen te gaan hangt mede af van de eventuele argumenten van de gemeenteraad. Daarnaast zullen wij de eventuele plannen die tot deze ontwikkeling zouden kunnen leiden zowel juridisch, beleidsinhoudelijk als maatschappelijk toetsen.

Reactie college op deze verkenning

Ons college was, net als de andere gemeenten in de zoekgebieden, onaangenaam verrast door de berichtgeving in de regionale pers (zie pers). Er is geen overleg geweest met de

provincie over de zoeklocaties. 4 oktober 2024 zijn de Gelderse Energiewethouders mondeling geïnformeerd door de provincie over het voorgenomen proces rondom SMR's. Hier is niet gesproken over de gevonden zoeklocaties.

Op 20 december 2024 hebben de Gelderse Energiewethouders (niet het college) een email ontvangen ter informatie dat de verkenning inpassing SMR begin dit jaar afgerond werd. Deze mail is niet via de juiste kanalen binnengekomen, waardoor hij in eerste instantie onopgemerkt is gebleven. Dit is ook de reden dat we pas sinds 18 februari op de hoogte waren en onverwachts geïnformeerd werden dat er zoeklocaties zijn benoemd. Omdat we pas sinds 18 februari op de hoogte waren, zijn we nog niet in de gelegenheid geweest met het provinciebestuur te overleggen.

Het college is verrast dat door de provincie onverwachts een claim is gelegd op het grondgebied van West Betuwe. Daar zijn we op tegen. Het college is primair geen voorstander van de ontwikkeling van kernenergie in deze regio. De provincie heeft in haar mail van 13 februari het rapport 'Verkenning SMR-inpassing Provincie Gelderland' meegestuurd. Hoewel het rapport niet meer is dan een technische verkenning, is het voornemen van het college om in contact te blijven met de provincie. De provincie heeft laten weten dat ze in gesprek willen gaan met de gemeenten over de SMR's. Op deze manier kan het college de bezorgdheid en de standpunten van onze gemeente duidelijk overbrengen.

Daarbij: de verkenning van de provincie laat verreweg de meeste vragen onbeantwoord of zelfs onbesproken. Denk hierbij aan relevante vragen zoals veiligheid, milieuaspecten, maatschappelijk en politiek draagvlak, rendabiliteit etc. De verwachting is dat er voor 2035 geen ontwikkelingen zullen zijn. En dan nóg alleen wanneer er partijen zijn die een SMR zouden willen gaan bouwen.

Consequenties

De gemeente West Betuwe is een mogelijke zoeklocatie op basis van slechts een paar factoren. Op dit moment zijn er dus geen directe consequenties voor onze gemeente. Wel is het van belang om de ontwikkelingen in de gaten te houden.

Financiën

n.v.t.

Communicatie

De dorpsraden uit de meest betrokken kernen zijn op 19 februari 2025 geïnformeerd door de gemeente. Zodra er meer informatie beschikbaar is benaderen wij de dorpsraden actief. Daarnaast houden we de raad nauwlettend op de hoogte als er ontwikkelingen zijn vanuit de provincie op het gebied van de SMR's.

Vervolg

We houden de raad nauwlettend op de hoogte als er ontwikkelingen zijn vanuit de provincie op het gebied van de SMR's.

Bijlage(n)

1. Verkenning SMR-inpassing Provincie Gelderland 2025
2. Beantwoording vragen van de raad SMR's in West Betuwe

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,
Philip Bosman Servaas Stoop